

Wabadusõjäs langenud kangelaste mälestusjamba avamine Jumäel 6. juulil.

6. juulil pühitsetes Jumäe kogudus Wiru maal wabadusõjäs langenute mälestusjamba avamisist. Waatamata juure tuube peale, mis kõrgel mäel labeli ümber iseäranis tugewasti puhus, oli pidustusele ilmutas arw juur. Jumalateenistust, mis Madrina õpet. hr. Beer mann, kes ka ühtlasi Jumäe labelis jumalateenistust peab — algas tänapäewega iseseiswuse eest.

Musamba awas kohaleilmunud sõjamineisteriumi ehitaja kolonel Simon sõnadega: „Kändaja — ka sina peata ja paljasta oma pead wäikesel palvel ühes minutiks selle asjamba ees, mis tänuks Jumäe kogudus oma paremate poegade kalmukäikale püstitanud ja mis turnistajaks on waba Eesti poegade tegudest.

Jumäe jurnuaial puhkawat: wabadusõjäs langenuid — 8; pünaste ohwrina ühishauas — 5 ja Jüri Wilmsi kaaskasena, kes ka Soomes langes — Aleksi Künst.

Peale nende on Jumäe kogudusest ümsõjäs langenuid 30. Jumalateenistust jaatid kohalil segakoor.

Jumäe label on umbes sada aastat wana ümber ehitatud endis. pünst labelist, mille wanadus teadmata, kuid wanast altariist on näha, et see 1731. aastal tehtud. Labeli alusklaasile on maalitud ka kohaliste talupoegade wapid — mis parun Paalen weel 1720. aastal oma wanematele taluperemeestele Saksamaal teha lastnud ja mis mõisnikkude wappidest palju ei erine. Seega on Jumäe talupojad ainukesed meie kodumaal, kelledest kui inimestest ka lord lugu peetud ja need wapid tuleksid tingimata alal hoida. Kõhjus on juba mõned nendest kammatanud ajahamba all, sest kogudusel puudub jõud neid lorras hoida. Wapid on tehtud (maalitud) klaasi peale ja nende suurus umbes 12 × 18 sm. Ühel neist leidub nimi Jakob Wuil — 1720. Mõnedel on wäikepead, teisel loomad jne., nähtawasti see, milles peremees rikkam oli.

Wanematest kalmudest labeli juures jurnuaial kannab 1706 aasta arwu. U. S.